

MAA- JA METSÄTALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 5/2007 vp

Hallituksen esitys maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain ja eräiden maatalouden luopumisjärjestelmiin liittyvien lakien muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 2 päivänä lokakuuta 2007 lähettänyt maa- ja metsätalousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain ja eräiden maatalouden luopumisjärjestelmiin liittyvien lakien muuttamisesta (HE 91/2007 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- vanhempi hallitussihteeri Heikki Koponen ja vanhempi hallitussihteeri Katriina Pessa, maa- ja metsätalousministeriö
- yksikön päällikkö Sonja Lilius, Maatalousyrittäjien eläkelaitos MELA
- jaostopäällikkö Maire Lumiaho, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- oikeusministeriö
- Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC
- Paliskuntain yhdistys
- Saamelaiskäräjät

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annettua lakia muutettavaksi siten, että tuen myöntämisen edellytykset muuttuisivat. Maatalousyrittäjän luopuessa maatalouden harjoittamisesta luovuttamalla maatilansa pellot lisäalueeksi luovutuksensaajan ikärajaa alennettaisiin viidellä vuodella siten, että luovutuksensaajan tulisi olla alle 50-vuotias luopumisen tapahtuessa. Lisäksi esityksessä ehdotetaan tehtäviksi luopumistukijär-

jestelmään ja sitä edeltäviin maatalouden luopumisjärjestelmiin muutokset, jotka johtuvat vuoden 2008 alusta voimaan tulevasta kansaneläkelainsäädännöstä.

Esitys liittyy vuoden 2008 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluihin viitaten valiokunta toteaa, että maatalousyrittäjien luopumistukijärjestelmä uudistettiin vuoden 2007 alusta voimaan tulleella lailla maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta (612/2006). Lain nojalla maatalousyrittäjä voi luopua maatalouden harjoittamisesta ennen vanhuuseläkeiän saavuttamista joko toteuttamalla maatilallaan sukupolvenvaihdoksen siten, että luovuttaa maatilansa pellot ja tuotantorakennukset tilanpidon jatkajalle, tai luovuttamalla maatilansa pellot lisäalueeksi yhdelle tai useammalle viljelijälle. Vastaavalla tavalla myös porotalouden harjoittaja voi luopua ennen eläkeikää poronhoidosta sukupolvenvaihdosluovutuksella tai lisäporoluovutuksella, jolloin vähintään 20 poroa luovutetaan lisäporoiksi porotaloutta ennestään harjoittavalle poronmistajalle.

Esityksessä lain 16 §:n 1 momentin 3 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että lisäalueluovutuksissa luovutuksensaajana voisi olla vain sellainen viljelijä, joka ei ole vielä täyttänyt 50 vuotta. Esityksessä ehdotettu luovutuksensaajan ikärajan muutos koskisi myös porotalouden harjoittajia silloin, kun luopumistapana on porojen luovutus lisäporoiksi. Valiokunta toteaa, että kysymyksessä on vapaaehtoinen järjestelmä, joka

mahdollistaa luopujalle luopumisen ennen vanhuuseläkeiän saavuttamista ja joka toisaalta vahvistaa lisämaan/lisäporojen saajan edellytyksiä jatkaa elinkeinonsa harjoittamista. Ehdotettu muutos on myös omiaan lisäämään nuorempien elinkeinonharjoittajien tuotantoedellytyksiä.

Valiokunnalle toimitetussa selvityksessä samoin kuin esityksen perusteluissa on todettu, että ministeriössä on valmisteilla uusi hallituksen esitys maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain muuttamista siten, että luovutuksensaajiin lisittäisiin myös tuleva tilanpidon jatkaja sekä valtio silloin, kun alue on tarkoitettu uusjakoon. Valiokunta pitää tärkeänä säädöshankkeen toteuttamista mahdollisimman pian.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä muuttamattomina.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella maa- ja metsätalousvaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotukset hyväksytään muuttamattomina.

Helsingissä 21 päivänä marraskuuta 2007

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Jari Leppä /kesk	Klaus Pentti /kesk
vpj.	Pertti Hemmilä /kok	Petri Pihlajaniemi /kok
jäs.	Susanna Haapoja /kesk	Erkki Pulliainen /vihr
	Hannu Hoskonen /kesk	Kari Rajamäki /sd
	Anne Kalmari /kesk	Arto Satonen /kok
	Lauri Kähkönen /sd	Katja Taimela /sd
	Mats Nylund /r	Pekka Vilkuna /kesk.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Carl Selenius.